

Laat China bemiddelen om verdere escalatie van oorlog te voorkomen

May-May Meijer
voorzitter Peace SOS

De Chinese minister van buitenlandse zaken pleitte onlangs voor vredesbesprekingen om de oorlog tussen Rusland en Oekraïne tot een einde te brengen. De veiligheidsbelangen van alle partijen zouden daarbij moeten worden gewaarborgd. President Zelensky heeft toegezegd met president Xi Jinping in gesprek te gaan. Nederland en andere westerse landen dienen dit voorstel van harte te ondersteunen en zo bij te dragen aan een vredesoplossing voor Oekraïne.

Diplomatie is meer nodig dan ooit om deze oorlog op te lossen. De focus dient niet te liggen op hoe wij de oorlog kunnen winnen en president Poetin zo snel mogelijk verslaan, maar op hoe we het geweld in Oekraïne zo snel mogelijk kunnen stoppen. Hierbij moet er allereerst aandacht te zijn voor het welzijn van de mensen, en daarnaast voor de soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne.

Nieuwe diplomatie is noodzakelijk. We moeten niet, zoals in de Tweede Wereldoorlog, op zoek gaan naar bondgenoten die kunnen helpen met nog meer wapens waardoor er militaire overmacht ontstaat, maar juist zoeken naar bondgenoten die kunnen bemiddelen tussen Oekraïne en Rusland. China en wellicht ook Brazilië zijn zulke bondgenoten, in samenwerking met de secretaris-generaal van de Verenigde Naties, António Guterres.

Het is goed is om te leren van het verleden, maar we bevinden ons nu in een precaire situatie. Hedendaagse wapens, zoals kernwapens, zijn technologische enorm geavanceerd in vergelijking met die uit de Tweede Wereldoorlog. António Guterres waarschuwde voor een nog grotere oorlog in Oekraïne waar de wereld met open ogen op afstevent. De symbolische doemdagklok is, grotendeels door de oorlog in Oekraïne, op 90 seconden voor middernacht gezet, dichterbij dan ooit. Middernacht staat voor het einde van de mensheid als gevolg van menselijk handelen.

De focus dient te liggen op hoe we het geweld zo snel mogelijk kunnen stoppen

Een atoombom zoals destijds op Hiroshima is tegenwoordig een 'kleine' bom. Door deze bom stierven ongeveer 129.000 mensen, meest burgers. De huidige waterstofbommen zijn 600 maal sterker. Kortom, wij kunnen ons geen Derde Wereldoorlog veroorloven. Er moet dan ook zo spoedig mogelijk een staakt-het-vuren in Oekraïne komen en er dienen wederom vredesonderhandelingen plaats te vinden om het doden te stoppen.

Dit betekent geen pleidooi voor 'appeasement'. Integendeel. In het Chinese vredesplan vormt soeverei-

niteit het eerste punt, en het is dan ook te verwachten dat president Zelensky daar nader op in zal gaan wat de soevereiniteit en territoriale integriteit van Oekraïne betreft. Ook voor de VN zijn dat belangrijke punten. Een vredesplan van China biedt echter meer hoop dan Chinese wapenleveranties aan Rusland.

De verhouding tussen het Westen en China is echter moeizaam. Landen dienen elkaar ruimte te geven, elkaar wat te gunnen, waar mogelijk van elkaar te leren én elkaar te helpen. Het initiatief van China om te komen met een vredesplan voor Oekraïne is een hoopvol gebaar. De mensen in Oekraïne kunnen ermee geholpen worden én het kan bijdragen een Derde Wereldoorlog te voorkomen. Bovendien kan het tegelijkertijd helpen om de relatie tussen het Westen en China te verbeteren. Ook dit is een vorm van nieuwe diplomatie.

Diplomaten moeten China er echter wel op wijzen dat Rusland verantwoordelijk is voor het grootste deel van de mensenrechtenschendingen in Oekraïne, waaronder ook oorlogsmisdaden. Overigens maakte volgens het Kantoor van de Hoge Commissaris van de Mensenrechten ook Oekraïne zich schuldig aan mensenrechtenschendingen, waarvan twee te kwalificeren zijn als oorlogsmisdaden.

Oorlogen eindigen meestal met onderhandelingen. Het is beter de onderhandelingen te laten plaatsvinden voordat er nog meer doden vallen en er nog meer mensen lijden door de oorlog. Hopelijk komt er gauw een Oekraïne, én een wereld waarin alle kinderen kunnen spelen.